

1. HANKETIEDOT

Kuljetusliike Moilaspojat Oy hakee lupaa kallion louhinnalle tilalla Lisäkankaala 889-407-11-31 Utajärven kunnan Utajärven kylässä, Soidenkallion alueella. Hakijalla on voimassa oleva, 1.6.2017 kymmeneksi vuodeksi myönnetty maa-ainesten ottolupa sekä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa kallion louhinnalle 3,3 ha alueelle ottotasolle +65,0(N60) hakemuksen kohteena olevalla tilalla.

Haettavan ottoalueen koko on noin 5,26 ha. Ottoa haetaan tasolle +65,4(N2000), eli nykyisen luvan mukaiselle tasolle päivittämällä korkeusjärjestelmä. Hakijalla on vuokrasopimus maa-ainesten ottamisesta tilan omistajan, [REDACTED] kanssa. Nykyinen, 31.8.2026 asti voimassa oleva sopimus uusitaan kattamaan hakemuksen mukainen toiminta-aika.

Haettava ottomäärä on 300 000 m³ ja toiminta-aika 10 vuotta. Kallion kiviaines on arkosiittiä. Kiviaines ei sisällä malmimineraaleja tai muita ympäristölle haitallisia mineraaleja. Louhittavaa ja tilalla murskattavaa kiviainesta tullaan käyttämään hakijan omiin sekä yhteistyökumppaneiden työkohteisiin lähialueella.

2. ALUEEN NYKYTILA, LUONNONOLOSUHTEET JA MAANKÄYTTÖ

Otto laajenee nykyisen louhoksen koillispuolelle. Kallio on osittain paljastuneena ja osittain ohuen pintamaan peitossa.

Lähin asutus on 800 metrin etäisyydellä kohteesta etelään. Kulku alueelle tapahtuu nykyistä reittiä alueen kaakkoisreunasta, tukitoiminta-alueen kautta. Ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen lähellä (lähimpään, I-luokan pohjavesialueeseen Mäntyvaara on matkaa noin 6,5 km) eikä sen vaikutuspiirissä ole luonnontilaisia lähteitä, vedenottoa tai yksityistalouksien kaivoja.

Ottoalueella ei ole tavattu laji.fi-sivustonkaan mukaan sellaisia erityisiä, suojeltavia kasvi- tai eläinlajeja, joiden elinympäristö tulisi säilyttää ottotoimintaa rajoittamalla. Alue ei ole Utajärven keskustan osayleiskaavan alueella. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmäkartassa alueella ei ole merkintöjä, karttaote on hakemuksen liitteenä. Alueella ei ole muuta kaavoitusta.

Koska alue on tavanomaista kalliomaastoa ja suunniteltu otto on nykyisen louhoksen laajentamista, ei suunnitelman mukaisella otolla ole nykyistä tilannetta suurempaa haitallista vaikutusta alueen maisemallisiin arvoihin.

3. SUUNNITELLUT OTTAMISTOIMET

Suunnitelma-alue (7,6 ha) sisältää otto- ja tukitoiminta-alueen. Ottoalueen koko on n. 5,26 ha. Ottoalueen kaakkoispuolista, n. 2,0 ha aluetta käytetään tukitoiminta-alueena, jolle sijoitetaan varastokasat sekä työkoneita. Murskauslaitos sijoitetaan alas louhokseen. Ottomäärä on 300 000 m³, ottotaso +65,4(N2000) jolloin louhintasyvyys on 6-20 metriä. Nykyinen louhinta on ulottunut syvimmillään noin tasolle +71 - +73(N2000). Ottoaika on 10 vuotta.

Naapuritiloihin jää vähintään 50 metrin suojavyöhyke. Alueella ei säilytetä poltto- tai voiteluaineita. Työkoneiden tankkaukset tehdään liikkuvasta kalustosta, tai ne käydään tankkaamassa hakijan varikkoalueella tai lähimmillä huoltoasemilla. Murskauslaitoksen polttonesteet säily-

tetään kaksoisvaipallisissa, laponestolla ja ylitäytönestimillä varustetuissa kaksoisvaippasäiliöissä.

Louhinnan vaiheita ovat poraus, räjäytys, rikotus ja murskaus. Alan asiantuntijat suorittavat poraukset ja räjäytykset. Poraus- ja panostusmäärät perustuvat räjäytyssuunnitelmaan. Räjäytykset suunnitellaan siten, ettei toiminnasta aiheudu tärinähaittoja asutukselle.

Räjäytyksiä suoritetaan 2-3 kertaa vuodessa, määrä vaihtelee kysynnän mukaan. Suurimmat lohkaaret rikotetaan kaivinkoneen iskuvasaralla murskausta varten.

Murskaus suoritetaan siirrettävillä murskauslaitoksilla, joiden mallit ja merkit vaihtelevat. Murskausurakoitsijat käyttävät parasta mahdollista teknologiaa. Pölyä ja melua vähennetään mm. laitteistojen koteloinneilla sekä sijoittamalla murskauslaitos alas louhokseen, jolloin louhoksen reunat toimivat melu- ja pölysuojauksena. Murskettava kiviaines kulkee syöttimen kautta esimurskaimen, josta kuljettimilla väli- ja jälkimurskaimiin. Seuloilla tuotteet säädelään haluttuihin raekokoihin ja erilaisiin lajitteisiin. Eri lajitteet säilytetään omissa varastokasoissaan, josta ne kuljetetaan kysynnän mukaan käyttökohteisiin. Varastointiaika on yleensä alle vuosi.

Alueella tuotetaan keskimäärin 50 000 tonnia kalliokiviaineksia vuodessa, maksimi on 100 000 tonnia. Kiviaineksia voidaan viedä alueelta murskeiden lisäksi myös louheena. Murskausta suoritetaan ympäri vuoden, 3-5 viikkoa vuodessa. Kuljetuksia tehdään varastokasoista ympäri vuoden.

Murskattavat kiviainekset pyritään ajamaan räjäytyksen ja rikotuksen jälkeen suoraan murskauslaitokseen, tai niitä kasataan murskauslaitoksen viereen siten, että kuljetusmatkat jäävät mahdollisimman lyhyiksi. Tuotteiden varastokat sijoitetaan ottoalueen kaakkoispuoliselle tukitoiminta-alueelle, tilan salliessa myös ottoalueelle siten, että lastaukselle on riittävästi tilaa ja kuormauskaluston kuljetusmatkat jäävät tältäkin osin mahdollisimman lyhyiksi. Murskauslaitos sijoitetaan alas louhokseen. Alueelta kuorittavat pintamaat käytetään maisemointiin.

Louhokseen kertyvä vuosittainen vesimäärä on pääosin sade- ja sulamisvettä ja jää pieneksi. Louhoksen on arvioitu lopputilanteessa täyttyvän noin tasolle +82,4(N2000), eli noin pohjoispuolisen suoalueen tasolle. Louhos saattaa täyttyä ylemmällekkin tasolle. Louhokseen kertyvät vedet johdetaan nykyiseen tapaan pumppaamalla hakemuksen kohteena olevan tilan Lisäkanakaala ojitukseen. Louhokseen ei pääse kertymään suuria määriä vettä, koska toiminta on vuosittaista, eikä isoja, yksittäisiä tyhjennyspumppauksia tarvita. Koko 3,3 ha louhokseen sadannasta kertyvä laskennallinen vesimäärä on n. 54,2 m³/d. Koska kohteen lähellä ei ole pohjavesi- tai suojelualueita, vedet johdetaan metsäiselle alueelle kantatilalla, eivätkä pumppaukset ole aiheuttaneet vettymistä aiemmankaan toiminnan yhteydessä, ei toiminta edellytä pumpattavien vesien määrän tai laadun tarkkailuohjelmaa.

4. TURVALLISUUS JA LIIKENNEJÄRJESTELYT

Jotta louhos oheistoimintoineen ei aiheuta tarpeetonta vaaraa ympäristössä liikkuville, louhos suojataan laajenuksenkin osalta maavalleilla ja lohkaareilla riittävän turvalliseksi. Lisäksi käytetään tarvittavissa määrin lippusiimaa tehostamassa suojausta.

Alueelle johtavan tien varteen on sijoitettu varoitustaulu louhosalueesta ja siellä tehtävistä räjäytystöistä. Räjäytyksistä varoitetaan äänimerkein ja huolehditaan, ettei louhoksen lähellä

liiku ulkopuolisia niiden aikana. Louhoksen ympärillä on louhoksesta varoittavia kylttejä. Kulku alueelle tapahtuu nykyistä reittiä alueen kaakkoisreunasta, tukitoiminta-alueen kautta.

Louhinnan ja murskauksen toteuttavat ulkopuoliset urakoitsijat, jotka huolehtivat omasta työturvallisuudestaan. Luvan hakija valvoo, että louhosalue sekä aineiden varastointipaikat ovat työturvallisuussäännösten mukaisia.

5. TOIMET YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN VÄHENTÄMISEKSI

Lähin suojelualue on n. 2,0 km itään sijaitseva yksityinen suojelualue YSA230636 Pitkäranta. Lähimmät Natura-alueet sijaitsevat 9-10 km etäisyydellä. Lähin metsälain 10§ mukainen kohde sijaitsee n. 2,7 km koilliseen, lähin muinaisjäännös n. 1,8 km ottoalueesta etelään. Toiminnolla ei ole näihin vaikutuksia. Toiminta on nykyisen toiminnan laajentamista alueella, joka ei näy asutukselle, eikä yleisille teille, joten siitä ei aiheudu maisemallisia haittoja.

Toiminnassa noudatetaan Valtioneuvoston 9.9.2010 kivenlouhimojen ympäristönsuojelusta antaman ns. Murausasetuksen (VNa 800/2010) periaatteita ja siinä annettuja ohjeita. Suunnitelman mukaisesti toimien ja alueen asutukseen nähden syrjäisen sijainnin vuoksi toiminnasta ei aiheudu melu-, pöly- tai värinähaittoja asutukselle. Eri toimintojen toiminta-ajat on määriteltä samanaikaisesti tämän hakemuksen kanssa louhinnalle ja murskaukselle haettavassa ympäristölupahakemuksessa.

Siirrettävä murskauslaitos on aiemman toiminnan yhteydessä sijoitettu joko tukitoiminta-alueelle tai louhokseen. Jatkossa murskauslaitos sijoitetaan alas louhokseen, mikä vähentää melun ja pölyn kulkeutumista ympäristöön.

Lähimmissä taloissa on tehty aiemman louhinnan yhteydessä värinämittauksia. Räjätysten aiheuttamia värinöitä on mitattu lähimmissä kiinteistöissä, Tapiolantie ■ ja Hannulantie ■, 8.9.2010, 1.8.2011 ja 16.9.2012. Pystyheilahduskomponentin arvot ovat enimmillään olleet 1,25 mm/s, kun ohjeelliset raja-arvot po. paikoissa olisivat 5-7 mm/s. Kiinteistöt ovat yli 800 metrin etäisyydellä louhosalueesta. Oton laajennus suuntautuu pois päin asutuksesta, joten värinämittauksille ei ole tarvetta.

Ottotoiminnan seurauksena laajennusalueelta poistuu kasvillisuus ja pieneliöstö. Ympäröivä alue ja laajennusalue ovat tavanomaista, kallioista maastoa, joten näiden poistumisesta ei ole haittaa luonnon monimuotoisuudelle tai alueen biologisille olosuhteille. Osalta laajennusalueelta puusto ja pintamaat on poistettu jo aiemman toiminnan yhteydessä.

Öljy- ja polttoainevuodot torjuen ei toiminnalla vaaranneta pohjaveden laatua. Alueella työskennellessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä polttoainien huolelliseen käsittelyyn. Tukitoiminta-alueelle tai työkoneisiin varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä, jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa voidaan heti ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin.

Pumpattavien vesien määrää voidaan tarvittaessa tarkkailla pumppaustehon ja pumppausjaksojen pituuksien perusteella. Pumpattavan veden laatua tarkkaillaan silmämääräisesti. Poikkeustilanteessa (esim. öljyvuoto) pumppaus lopetetaan ja pumpattavasta vedestä otetaan vesinäytteitä, jotka toimitetaan analysoitavaksi hyväksytyyn laboratorioon. Analyysitulokset toimitetaan Oulunkaaren ympäristöpalvelulle. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavista häiriöistä ilmoitetaan palo- ja pelastusviranomaisille sekä Oulunkaaren ympäristöpalvelulle.

Kuljetusliike Moilaspojat Oy käyttää louhinnassa, murskauksessa ja kuljetuksissa myös ulkopuolisia urakoitsijoita ja valvoo niiden toiminnan täyttävän työsuojelun, ympäristönsuojelun sekä yleisten säännösten mukaiset vaatimukset. Toiminnassa ei synny kaivannaisjätteitä vaan kaikki tuotteet käytetään maarakentamiseen ja ottoalueen maisemointiin. Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma on hakemuksen liitteenä. Hakija ja alueella toimivat urakoitsijat toimitavat talousjätteet ja koneiden jäteöljyt niille kuuluviin sijoituspaikkoihin.

Mikäli alueella säilytetään polttoaineita, käytetään ylitäytönestimillä varustettuja kaksoisvaip-pasäiliöitä. Koska louhos sijaitsee lähellä hakijan varikkoa sekä Utajärven keskustan huolto-asemia, työkoneet tankataan alueen ulkopuolella.

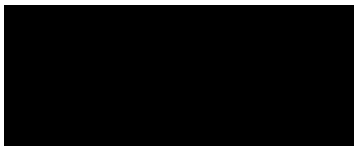
6. MAISEMOINTI JA ALUEEN JÄLKI-KÄYTTÖ

Luiskaukset tehdään tasolle kaksi metriä tulevan altaan vesipinnan alapuolelle, eli noin tasolle +80,4(N2000) kaltevuudella 1:3, tämän tason alapuolella lähes pystynä. Louhoksen reunoille tai pohjalle ei jätetä vaarallisia lohkkareita tai kielekkeitä. Täyttymisvesipinnan alapuolella tai aivan vesirajan lähellä ei käytetä humuspitoisia maa-aineksia. Ajoluiska jää toiminnan jälkeen turvallisuusluiskaksi.

Louhos suojataan maavalleilla ja lohkkareilla. Vallit muotoillaan lopputilanteessa ympäristöön sopeutuviksi ja sellaisiksi, etteivät ne vaadi jälkihoitoa. Tukitoiminta-alue jää metsätalous-käyttöön ja sen annetaan metsittyä luontaisesti.

Lopputilanteessa louhoksen alueelle syntyy vähitellen vesiallas, jota voidaan käyttää myöhemmin virkistyskohteena.

Oulu 24.1.2025
GEOPUDAS OY

PIIRUSTUKSET JA LIITTEET:

Sijaintikartta suunnitelman kansilehdellä n.1:200 000
Sijaintikartta 9198.1; Geopudas Oy 1:40 000 / 1:6000
Suunnitelmakartta 9198.2; Geopudas Oy 1:1500
Poikkileikkaukset 9198.3; Geopudas Oy 1:400 / 1:1000
Jälkitilannekartta 9198.4; Geopudas Oy 1:1500
Karttaote maakuntakaavasta
Maanomistajalista osoitetietoineen, KTJ
Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma